

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LXIII.

ZATERDAG den 9den OCTOBER 1875.

N°. 40.

Uit Nederlandsche Couranten.

— De stad Londen is zeker het grootste wereldwonder dat bestaat. Niettegenstaande vele hinderlyke en leelyke zaken, die men er niet, niettegenstaande haar uitersten van vulgaren rykdom en diep verlaagd pauperisme, is die groote stad het merkwaardigste voortbrengsel van menschelyke geestkracht en vrije instellingen. Zy die Londen nooit gezien hebben kunnen zich uit de beste beschrijving zelfs geen flauw denkbeeld maken van die oneindigende stad, wier eigenlyke gemeenteraad het Engelsche parlement is. Men moet dagen lang langs spoorwegen en paardenbanen, te voet, op den top van omnibussen, in snelle "kassomcabs" en snellere stoomstoomboorten de stad doorkruist hebben, om een begrip te verkrygen van haar byna onmetelyke uitgestrektheid. Wanneer men op een schoonen Junimiddag te Hydepark de honderden heeren en dames te paard en de vierdubbele onszienbare reeks rytuigen, een paar uur lang in Rotten row heeft zien voorbygaan, is het belangwekkend per "underground" spoorweg naar Bishopsgate te stoomen, om van daar te voet het oosteinde waar de millioenen der lagere standen wonen, te bezoeken. Men kan dit niet doen zonder dat zelfs by den onnadenkendste de vraag opkomt hoe het mogelijk is, dat die reusachtige stad van voedsel voorzien wordt; hoe voor de honderden, die dagelijks sterven, een begraafplaats kan gevonden worden; hoe die telkens aangroeiende bevolking beschermd en geregeld kan worden en in orde en veiligheid kan leven.

Vele dier vragen worden beantwoord in het juist uitgekomen politierapport over het jaar 1874, dat uitgebracht is door kolonel Henderson, den "hoofdcommissaris." Wy kunnen lieden, die wat van Londen willen begrypen, of boeken en artikelen over die merkwaardige stad schryven, niet genoeg aanbevelen kennis te nemen van die jaarverlagen, welke de belangwekkendste byzonderheden mededeelen.

Uit het laatste rapport, dat wy echter nog slechts kennen door een uittreksel, dat de *Daily News* er van geeft, blykt dat de bevolking van Londen thans geklommen is tot het duizelingwekkende getal van 4,359,000. Over enkele jaren zal het cyfer van vyf millioenen zeker bereikt worden, indien Londen zich blyft uitbreiden gelyk het de laatste jaren doet.

Men hoort tegenwoordig in Amsterdam, vooral door die belangwekkende personen, welke in de dagbladen steeds worden aangehaald als "de oudste inwoners", vaak groote verbazing betuigen over de snelheid, waarmee een nieuw Amsterdam verrijst en over al de huizen, die men bouwt. Zy die dit opmerken zullen eenigszins in staat zyn om zich een denkbeeld te maken van de groote en gwoekracht van Londen, wanneer zy vernemen dat in een enkel jaar (in het jaar 1874) 7764 nieuwe huizen gebouwd zyn. Amsterdam telt iets meer dan 27,000 huizen, zoodat Londen in vier jaar tyds met een stad als Amsterdam vergroot wordt. De huizenaanbouw neemt jaarlyks toe. In de laatste 25 jaar zyn nieuwe straten, gezamenlyk een lengte van 1181 Engelsche mylen hebbende, gebouwd, en om wel te begrypen hoe de uitbreiding der wereldstad jaarlyks toeneemt, moet men slechts opmerken, dat in het vorige jaar alleen nieuwe straten tot een lengte van twee-en-twintig Engelsche mylen zyn aangelegd, terwijl men berekent dat in het loopende jaar de stad met niet minder dan vyf-en-twintig mylen aan nieuwe straten vergroot zal worden. Die groote stad wordt beschermd en beveiligd door een klein leger van 9958 gewone politieagenten, aangevoerd door 994 sergeanten, 227 inspecteurs, 25 superintendents en den kolonel-hoofdcommissaris.

De reden, waarom wy nu zoo byzonder op Londen's uitgebreidheid de aandacht vestigen, is omdat thans een werk is ten einde gebracht, dat die bevolking van vier millioenen inwoners

in staat stelt onder beter voorwaarden van gezondheid en reinheid te leven, dan de bevolking van het kleine Amsterdam, of van het kleinste dorp in Nederland.

Na zeventien jaren arbeids en na uitgifte van 54 millioenen guldens is het nieuw rioolstelsel voor geheel Londen gereed gekomen. Hooge, ruime, gemetselde buizen, waardoor een rytuig met vier paarden kan ryden, brengen diep onder den grond, beneden onderaardsche spoorwegen, water- en gaspypen, de faecaliën en al de onreinheden en gebruikte zaken van een ryk van 4 millioenen inwoners, op onschadelyke, onzichtbare wyze ver buiten Londen naar zee. De ingenieurs, die dit werk volbracht hebben, verdienen grooten lof voor hun arbeid. De machtige eb, die aan den mond van den Theems het water deinen doet, sleept te Cressness, als de sluisdeuren van het riool geopend worden, de stoffen mede, ver in de Noordzee, waar zy gezuiverd en over een onmetelyke afstand verspreid, onschadelyk in de diepte wegzinken. De ontzaglyke verkwisting van dese manier van faecaliën-afvoer is honderden malen in ons blad aangetoond, maar tot dat nieuwe methode om deze kostbare meststoffen te gebruiken kunnen toegepast worden voor zulke oneindige hoeveelheden, zal het nieuwe rioolstelsel Londen in elk geval gezond houden, hetgeen het voornaamste is, en door verkwisting van meststoffen niet te duur wordt geacht. Wordt, gelyk zeker geschieden zal, een goed middel om faecaliën in pondrette te veranderen, uitgevonden, dan heeft men de noodige fabrieken slechts te Cressness op te richten.

De *Times* zegt, dat de moeite, welke men te Londen sinds een paar eeuwen neemt, om de weleer zoo onreine stad schoon en zindelyk te houden, te danken is aan den invloed welken Hollandsche denkbeelden en gewoonten gelden deden, toen Willem III den Engelsche troon beklom.

De bevolking van geheel Nederland zal zeker door dit compliment aangenaam worden gestreeld. Wat ons aangaat, wy zouden nog meer gestreeld worden, indien Engeland ons de beleefdheid wilde "reciprocieren," en thans Engelsche denkbeelden van zindelykheid in ons land wilde invoeren. Dan kregen we overal bad-, zwem- en waschhuizen, vooral voor de lagere standen; dan zou het gemeentebestuur van Amsterdam eindelyk het besluit nemen, om onze open riolen — welke men uit kiesheid grachten noemt — af te schaffen, om eveneens, door welk systeem dan ook, de faecaliën en onreinheden van onze stad "invisible and innocuously" te verwyderen.

— Evenals te Londen zyn te New-York des Zondags schouwburgen en concerten gesloten. Alleen de uitvoering van hymnen, kerkelyke muziek, zogenaamde *Sacred music* wordt in het openbaar toegestaan. De volgende aankondiging te New-York is daarom karakteristiek: Terrace Garden Theatre. Heden Zondagavond *Sacred. La Grande Duchesse*, in vier bedrijven door Mailhae en Halevy; muziek van Offenbach.

— De *New-York Tribune* bevat een ingezonden stuk van den heer Orange Judd, eigenaar van *The American Agriculturist*, waarin deze, op eigenaardige wyze, het nut van advertentien in de dagbladen schetst. Twintig jaar geleden, stond hy in het kantoor van de *Tribune*, een opstel te schryven over zyn blad met het plan het op zyn gemak te verkorten tot een advertentie, die niet meer mocht bedragen dan 40 regels. Hy moest echter op een bepaald tydstip gereed zyn, daar hy met een stoomboot de stad wilde verlaten. Met het oog op de klok van de *Tribune-Office* schreef hy het opstel. Toen hy gereed was, was de klok dezelfde tyd aan, als toen hy begon te schryven. De klok stond stil. Een

blik op den toren van het stadhuis overtuigde den heer Judd, dat hy geen tyd meer had het opstel te verlaten en te kringen. In groote haast werpt hy dus byna wanhopend de kopie aan den klerk toe, en hy vertrok. Den volgenden morgen betaalde hy het aanzienlyke bedrag van de groote advertentie, maar... des middags te 3 uur van denzelfden dag had hy door het stilstaan der klok, 226 abonné's op zyn blad. De advertentie had door haar groote ieders aandacht getrokken. En sedert dien tyd heeft de heer Judd voor byna een millioen dollars geadvertent, en van dat bedrag alleen in de *Tribune* voor vyftig duizend dollars, waarschijnlijk uit dankbare herinnering aan de klok, die stil was blyven staan.

— Tot geruststelling van hen, die de vrees koesteren, dat de echte zuivere Peru Guano eerlang niet meer zal te bekomen zyn, ontlenen wy aan het *Polyt. C. Blatt* de mededeeling, dat er uitgestrekte guanovelden in de provincie Tarapaca (Peru) ontdekt zyn. De regeringsopgaven dienaangaande van den ingenieur Taurry zyn door eene Engelsche commissie onder Hindle bevestigd, die zich overtuigd heeft, dat 7½ millioenen kub. meter guano er aanwezig zyn, en daar ieder kub. meter 1300 a 1400 KG. weegt, kan men de geheele hoeveelheid op 10,000 millioenen KG. berekenen, zoodat er een voorraad is voor 100 jaren, wanneer dagelyks eene scheepslading van 30,000 KG. werd weggehaald. Deze guano behoort in het algemeen te worden gebruikt als ammoniak, voor de beste van de Ohinea eilanden niet onder te doen.

— De sekte der adventisten in Massachusetts is door de hevige regens, die in de laatste maanden gevallen zyn, overtuigd dat een nieuwe zondvloed ophanden is. Zy heeft daarom een actiën-maatschappij opgericht, tot het bouwen van een ark. Een aandeel van 20 dollars geeft recht op eene plaats in het tusschendeck; voor 50 dollars heeft men eene plaats in de eerste kajuit. Voor dieren wordt afzonderlyk berekend. Men hoopt vóór den zondvloed met de arke gereed te zyn.

— Onlangs is de Jardin d'acclimatation, te Parys, verrijkt door de aankomst van een Orang-Oetang, Timbuctoo genaamd, die zeer tam en sachtzardig is. By zyn vorigen meester te Sierra-Leona, vervulde hy de plaats van dienstbode; hy opende de deur voor de bezoekers, groette hen, en by hun vertrek reikte hy hun den hoed en deed ze uitgeleide met de meeste hofflykheid. Op de reis naar Frankrijk was de Orang-Oetang byna een ongeluk hebben teweeggebracht. Zyne meesters miste haar zuigeling van acht maanden oud en na lang zoeken bevond men, dat Timbuctoo het had medegenomen naar den top van den mast. Niemand durfde zich verroeren noch gerucht maken, uit vrees den aap te doen ontstellen. Ten gevolge van een schok, dien het schip onderging, viel hy met het kind, doch wist zich aan het want vast te klemmen en klom toen naar beneden, alwaar hem spoedig zyn kostbare last werd ontnomen en hy voor het vervolg van de reis zorgvuldig werd bewaakt.

— Het is bekend, dat de bewaring van ys in huis hoogst moeilyk is, vooral in kleine stukken. De *London Medical Record* geeft er nu een middel voor aan, van dr. Schwarz, die aanbeveelt het ys in een pot te doen en dezen met een deksel te sluiten. Vervolgens wordt die geplaatst in een bed van vederen, en gedekt met een soortgelyk kussen, om de vederen slechte warmtegeleiders zyn. Dr. Schwarz zegt, dat hy op dese wyze gedurende acht dagen, by zomerkitte, een ponden ys bewaard heeft.

— Onder de wetten, waarop Italië's moderne staatswezen berust, is er stellig geen van zoo rechtstreekschen en diepingrypenden aard, als die welke aan de doode hand het grondbezit ontneemt en haar dwingt het in staatsrente te veranderen. In de eerste plaats kwam daarbij in aanmerking het uitgestrekte grondbezit der kerken en kloosters, en met betrekking tot deze heeft eene speciale wet van het jaar 1866 nadere bepalingen getroffen. De vaste goederen der kerken en kloosters werden dientengevolge verkaveld en in veiling gebracht; sedert het jaar 1867 is men daarmee voortgegaan en nog verscheidene jaren zullen verlopen alvorens men met deze zaak gereed is, omdat de commissie voor de liquidatie, door een te groot en gelyktydig aanbod, den prys der eigendommen niet wilde drukken. Twee belangen kwamen daarbij in aanmerking; in de eerste plaats het zoo even genoemde geldelyke; in de tweede plaats de wensch om het in de doode hand vereenigde grondbezit zoo spoedig mogelyk over te brengen in handen van zelfstandige heden en op die wyze een volksnuishoudkundigen en zedelyken omkeer tot stand te brengen, welke voor Italië—een van de grondopbrengst levend land—van het grootste belang is. Het spreekt vanzelf dat deze invloed zich eerst langzamerhand kan doen gevoelen; maar de wetgeving heeft er voor te zorgen, dat het zedelyke doel niet onder de financiële operatie lyde. Zy heeft daarom niet slechts bepaald, de kavelingen op de veilingen zoo klein mogelyk te maken, maar ook den koopers de wyze van betaling zoo gemakkellyk gemaakt, dat zy des noods in achttien jaren den koopprys kunnen afbetalen. Volgens eene onlangs verschenen statistiek bedraagt het aantal der sedert 1867 in het geheele ryk aangeboden kavelingen 106,342; zy werden ingezet op 373 miljoen lire, maar brachten 480 miljoen lire op. Van deze laatste som is thans reeds 350 miljoen afbetaald, een bewys dat slechts een gering aantal koopers van de bevoegdheid tot betaling in lange termynen gebruik maakt. Voor den oconomischen vooruitgang des lands is dit stellig een goed teeken, te meer wanneer men bedenkt, dat ondanks deze aanzienlyke som, welke toch grootendeels door kleine kapitalisten is opgebracht, de inbreng by de tien hoofdspaarkassen, in hetzelfde tydverloop, met meer dan 100 miljoen is toegenomen, hoewel het stelsel der spaarkassen in Italië nog weinig is ontwikkeld.

— Het schitterendste kerkgebouw ter wereld, "S. Paolo fuori le mura," in het jaar 1863 door brand vernield en voor meer dan 100 miljoen lire weder opgebouwd, is in de laatste dagen eene belangryke schrede tot zyne geheele voltooiing genaderd. Terwyl het gebouw inwendig reeds sedert jaren was hersteld met eene alles overtreffende pracht, bleef de hoofdfacade nog alyd aan het oog ontrokken door de stellage, ten dienste der mozaïekarbeiders, die sedert 1865 met de versiering der facade bezig waren. Op 30 Juni, zynde de dag der bekeering van Paulus, is het inmiddels voltooide reusachtige mozaïekwerk voor de eerste maal van zyn bekleedsel ontdaan en aan het publiek vertoond. Het is 't grootste dat in den laatsten tyd werd vervaardigd en beslaat niet minder dan 365½ vierk. meter. Nog onder Gregorius XVI werd den schilder Filippo Agricola opgedragen, de teekeningen te vervaardigen tot herstel van het mozaïekwerk, dat met de facade der oude Basilica te gelyke was gegaan. Daar echter die kunstenaar stierf, bleef het werk onafgeerd en eerst onder Pius IX werd het weder opgezet en den schilder Consoni opgedragen. Evenals op het vroegere mozaïek is Christus afgebeeld, zittende op den troon en zegenend de hand verheffende; aan den voet des troons zitten de apostelen Petrus en Paulus. Nog lager vertoont zich het lam van de Apokalypsis op een heuvel, van waar de vier stroomden van het Paradys ontspringen. Twee groepen lammeren, rechts en links, stellen de twaalf apostels voor, terwyl op den achtergrond Jeruzalem en Bethlehem zyn afgebeeld. In andere afdeelingen ziet men de profeten Jesaias, Jeremia, Ezechiel en Daniel. Het geheel maakt, door grootsche bewerking en harmonie van kleuren, een buitengewonen indruk. De mozaïekwerkers der Vaticaanse fabriek hebben hun welgevestigden roem ook by dit werk schitterend gehandhaafd. Consoni, zelf directeur dezer inrichting, heeft in persoon de werkzaamheden geleid. De Italiaanse regering heeft sedert 1870 jaarlyks aanzienlyke sommen tot voltooiing van den arbeid aangewezzen; de overige kosten zyn door den Paus gedragen. En zóó kan men zeggen, dat althans in één zaak beiden eendrachtig zyn te werk gegaan.

— Den 15 Mei is te Bloemfontein (Kaapstad) eene tentoonstelling van landbouw ge-

houden, die verre de verwachting overtrof. Niet minder dan 104 inzenders hadden hunne bydrage geleverd. Men vond er aardappelen, Holland en Zeeland waardig; konfijt door twee Bloemfonteinse dames vervaardigd, welke met die van de beste Londensche huizen kon wedyveren; overheerlyke boter, prachtig brood en beschuit, meel in verschillende soorten, massieve stukken doren- en olyvenhout, een machine om koren tegen muisen te bewaren, een ploeg om aardappelen te rooien enz., alles inheemsch. Onder het vee muntten de paarden en runderen uit. Over het geheel mag men over deze tentoonstelling zeer tevreden zyn. De pryzen werden uitgereikt door mevr. Brand. Haar echtgenoot, de President, had in de hoofdtent een kistje diamanten geëxposeerd, bestemd tot verzending naar de tentoonstelling te Philadelphia.

Ook op het fabriekwezen in den Staat wordt meer het oog geslagen. Door den Volksraad is den President b. v. verzocht, inlichtingen in te winnen ten opzichte van het vestigen van wolfabrieken in den Staat, een of twee plaatsen voor het oprichten van die fabrieken aan te bevelen en uit Holland een of meer vrouwen te ontbieden, om onderricht te geven in het spinnen van wol en vlas.

— Uit de goudstreken aan de kaapstad heeft men zeer gunstige berichten ontvangen. Er zyn vele aanvragen naar standplaatsen tot het dryven van zaken. Grootte hoeveelheden goederen worden aangevoerd en meerdere worden verwacht. Er is meer leven en bedrijvigheid op de velden. Het getal ervaren delvers neemt toe. Er is op den grond van graaf Neelmaning, den vice-consul van Portugal, een goudklomp van 123 ons gewicht gevonden, die genoemd is "de voortrekker" ter eere van de Transvaal. Dit moet het grootste stuk gedegen goud zyn, dat tot dusverre op de Lydenburgsche velden gevonden is.

— De minerale baden van Civita Vecchia, sedert eenwen in vergetelheid geraakt, zyn plotseling weder in eere hersteld. Garibaldi heeft zynen gastheer Lucchesi, in wiens villa hy de kuur gebruikte, zyne krukken als levenslang aandenken achtergelaten en schyut dus voornemens te zyn, zich niet meer van dien steun te bedienen. By ieder ander zou de goegemoente in de zeestad aan een wonder hebben geloofd, doch by een ongeloofigen Pausvervolger als Garibaldi gaat dit niet aan. Het beste wonder zal echter voor Civita Vecchia wel hierin zyn gelegen, dat de genesing des generaal de aanleiding zal zyn tot herleving der oude badplaats. Garibaldi heeft Civita Vecchia verlaten, om in gezelschap van zyn zoon Menotti en zyn onafscheidelyken secretaris Basso, die hem om zoo te zeggen geen oogenblik verlaat, met het stoomschip Toscana naar Capra te vertrekken. Het is oogstyd en spoedig wynoogst, en de oude yzervreter heeft het niet van zich kunnen verkrygen, om de inzameling niet zelf by te wonen. Hy wil zyn veestapel inspecteeren en in persoon alle maatregelen verordenen voor den herfst en den winter, opdat zyne kleine kolonie op het vroeger geheel onbebouwde eiland niet achteruit ga. In September keert hy naar Rome terug.

— Door den Sultan van Turkye zyn aan het nieuwe Duitsche Ryksmuseum te Neurenberg, ten geschenke gegeven drie kolossale kanonnen, in de 16de eeuw door Soliman den Grooten, in zyne oorlogen met Duitschland, veroverd. Deze stukken werden met het stoomschip "Fried Krupp", laatstelyk komende van Konstantinopel, te Antwerpen aangebracht.

— De *Weser-Zeitung* bericht, dat de heer Krupp, te Essen, een schip zal bevrachten met de voorwerpen, door hem naar de internationale tentoonstelling te Philadelphia te zenden. Onder hetgeen die heer voor de tentoonstelling heeft bestemd, komt een stuk geschut voor, een zoogenaamde 1000 ponder; dit stuk heeft een lengte van 40 voet en weegt 55,000 KG.

— Over eene nieuw op te richten Universiteit in Siberië deelt het *Journal de St. Pétersbourg* het volgende mede: Den generaal Kasnakow, gouverneur-generaal van West-Siberië, was vóór zyn vertrek naar Siberië opgedragen om alle bescheiden betreffende de gesteldheid van dat land tot een onderwerp van ernstige studie te maken. Na een ingespannen arbeid van verscheiden maanden diende hy eene memorie in over de maatschappelyke toestanden, waarin hy onder anderen de noodzakelykheid betoogde der invoering van provinciale vertegenwoordigende vergaderingen en van een betere rechterlyke organisatie, alsmede van de oprichting eener universiteit ter voorziening in het gebrek aan beschaafde

en wetenschappelyk ontwikkelde jongelieden in Siberië, waar men byv. slechts een vyftigtal artsen over de onmetelyke uitgestrektheid des lands verspreid vindt. De generaal Kasnakow wendde zich tot den minister van financiën, die, byzonder met het denkbeeld der stichting van eene universiteit ingenomen, het mogelyk achtte uit 's lands middelen eene bydrage van 250,000 roebels daarvoor beschikbaar te stellen. Naar aanleiding van deze toezegging stelde de generaal Kasnakow eene afzonderlyke memorie op betreffende de Siberische universiteit, op grond waarvan hem opgedragen werd een ontwerp reglement voor de universiteit te maken. Deze zal volgens het ontwerp met twee faculteiten, eene rechtsgeleerde en eene geneeskundige, geopend en te Tomsk gevestigd worden. Het bericht van de oprichting eener hoogeschool werd alerwege in Siberië met blydschap ontvangen, en men verwacht goede resultaten van eene aldaar geopende inschryving voor bydragen ten behoeve der nieuwe inrichting.

— De nitbreiding van het spoorwegnet in de Vereenigde Staten gedurende de laatste jaren wordt in de *Railroad Gazette* van 26 Juni 1875 in de volgende cyfers geschetst.— Voor elk jaar wordt daarby opgegeven de uitgestrektheid (in Amerikaansche mylen van 1600 meters) van de in bedryf zynde spoorwegen en de geheele som, welke zy tot in dat jaar hadden gekost.

Jaren	Uitgestrektheid.	Kosten.
1871....	44,814 m.	\$ 2,664,627,645
1872....	57,323 „	3,159,423,057
1873....	66,237 „	3,784,543,034
1874....	69,273 „	4,221,763,594

De onzuivere opbrengst der spoorwegen bedroeg in 1874, wegens vervoer van reizigers doll. 140,999,081, wegens vervoer van goederen doll. 379,466,935, te zamen doll. 520,466,046. Het bedrag der exploitatie-kosten was doll. 330,895,058, of 63.6 pOt. van de onzuivere opbrengst; de winst beliep derhalve doll. 189,570,358, zynde ongeveer 4½ pOt. van het kapitaal voor den aanleg der spoorwegen besteed. Aan de aandeelhouders werd over 1874 een totaal van doll. 67,042,942 uitgekeerd, ongeveer 3.4 pOt. van het gestorte kapitaal.

In de onzuivere opbrengst der spoorwegen was, by de cyfers van 1873 vergeleken, een achteruitgang van 6 miljoen doll. op te merken.

— Een der Amerikaansche bladen deelt zyn lezers het fransche verhaal mede, dat onlangs een paar personen, die periken gegeten hadden, toevallen kregen en sporen van waterrees vertoonden. De eigenaar van den boom onderzocht de zaak en vond aan den voet van den boom het lyk van een hond, die aan waterrees gestorven was. Het Amerikaansche blad verzekert zyn lezers, dat het vergif door den grond in zich was opgenomen, dat het in de wortelen van den boom was doorgedrongen en door den boom, langs de twygen tot in de vrucht gekomen. Het had, na dien langen weg te hebben afgelegd, nog kracht genoeg om kwaad te doen!

De practische Yankee, die reeds meermalen de hun overkomen ongelukken met voordeel hebben weten te exploiteren, gaven van hunnen practischen zin onlangs een nieuw bewys.

Behalve dat zy naar aanleiding van de wolken sprinkhanen, die hunne velden verwoestten—eene welgeslaagde proef hebben genomen, om uit de lichamen der alles verdelgende insecten niet alleen spyzen, maar zelfs lekkernyen te bereiden, wisten zy ook den beruchten Colorado-kever eene nuttige plaats aan te wyzen.

Een Yankee kwam op het denkbeeld, om den Colorado-kever zekere bereiding te doen ondergaan, gelyk aan die welke men toepast op de welbekende Spaansche vlieg, die in de genees- en heilkunde zoo goedendiensten bewyst.

De proef slaagde—toegepast op een paard—uitmuntend, zoodat de Colorado-kever in dit opzicht voortaan te beschouwen is als de concurrent van de Spaansche vlieg.

— Men wil, dat het veel gebruikt woord "humbug" eigenlyk eene verbastering is van het woord Hamburg. Tydens een langdurigen oorlog, werd uit Hamburg zoo menig valsch en overdreven bericht verspreid dat, als iemand wilde bekennen, dat hy een of andere tyding niet geloofde, hy zeide: "Dat hebt ge zeker uit Hamburg!" Zoo zou "Hamburg" en later "Humbug" een gewone term geworden zyn, om uit te drukken, dat men het een of ander niet geloofde.

Uit het Publicatie-blad No. 16, 1875.

BESLUIT,

houdende intrekking van het Besluit, waarbij het verbod van uitvoer van buskruit, ammunitie, vuur- of blanke wapenen en andere oorlogsbehoefden uit de kolonie Curaçao voor onbepaalden tyd is geschorst, Publicatie-blad van 1875 No. 15.

IN NAAM DES KONINGS!**DE GOUVERNEUR van Curaçao,**

Overwegende, dat er aanleiding bestaat om het Gouvernements besluit dd. 1 October 11. P. B. No. 15 in te trekken, en het noodig is het navolgende vast te stellen.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, besloten:

Art. 1.

Het Gouvernements Besluit dd. 1 October 1875 P. B. No. 15, houdende schorsing van het verbod van uitvoer van buskruit, ammunitie, vuur- of blanke wapenen en andere oorlogsbehoefden uit de kolonie Curaçao, wordt ingetrokken.

Art. 2.

Dit besluit treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatie-blad, waarin het geplaatst is.

Gegeven te Curaçao den 5 October 1875.

H. F. G. WAGNER.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

Uitgegeven den 5 October 1875.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curaçao den 8 October 1875.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 16 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17 onsen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een onse minder mogen wegen; op pene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

BEKENDMAKING.

BY verzoek van het Hof van Justitie in de Kolonie Curaçao, op den een en twintigsten September 1800 vyf en zeventig uitgesproken, is Isaac Balodio de Lima, op het daartoe door hem gedaan verzoek, wegens zwakheid van verstand, onder curateele gesteld.

Curaçao den 1 October 1875.

De Prokureur Generaal,
J. RAMAER.

TER verzending naar Nederland per de Nederlandsche Brik *Raphael*, Gezagvoerder G. Molenaar, wordt ter Postery alhier een brievenzak opgemaakt, die op a. t. Dinsdag, den 12 dezer des namiddags om twee ure, zal worden gesloten.

Curaçao den 8 October 1875.

De Commis belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

Lyft van de ter Postery alhier liggende brieven, aangebragt gedurende de laatste acht dagen.

H. A. de Lima, Jan A. de Leon, Pedro Gomez, Felipe Goico, Rafael Gutierrez, Bernard Henriquez, Captu. J. W. Leverock, Gebroeders Luffer, F. Elias Pereira, Poulina Pontilias, Ebelina Quap, D. Nicomedes Ramirez, Nicolas Paul Silé, Maria Sofie Schotborgh, H. Tweebloom, M. Roda aan boord het schoenerschip Raaf, J. Eén aan boord het schip Julius, Johs. Arends aan boord het brikship Oendor.

Curaçao den 8 October 1875.

De Commis belast met de Post-directie,
J. F. K. VAN EPS.

MR. EDUARD I. VAN LIER,

Advokaat by het Provinciaal Gerechtshof in Noord-Holland.

(Attorney and Counsellor at Law at the Supreme Court of the State of New York.)

Kantoor boven den winkel der Heeren J. & H. Jansz, Heerenstraat.

Spreekuren 's morgens van 9—11 en 's namiddags van 1—3 uur.

SPAAR- EN BELEENBANK.

BY Gouvernements Besluit van Donderdag den 23 September 1875 No. 395 is goedkeuring verleend aan de verandering van Artikel 17 der Statuten voor de Spaar- en Beleenbank van Curaçao.

Met deze verandering, door de leden der Instelling in de buitengewone vergadering van Woensdag den 22 September jl. vastgesteld en aangenomen, is aan vermeld Artikel 17 meerder uitbreiding gegeven, waardoor het thans gebracht wordt onder de volgende bevoordelingen:

“De Bestuurders genieten geene geldelyke belooning en zyn voor geene schade of verliezen verantwoordelyk dan in geval van opzettelyk verzuim.

“Echter is de Algemeene Vergadering bevoegd om aan den nieuw te benoemen Voorzitter eene tegemoetkoming toe te leggen van hoogstens f 600.— 's jaars.”

Aan belanghebbenden wordt by deze van de gemaakte verandering en de daarop verkregen goedkeuring bekendmaking gedaan.

Curaçao den 24 September 1875.

De Secretaris der Spaar- en Beleenbank,
J. P. FUHRING.

DE leden en deelgeregtigden der Spaar- en Beleenbank worden verzocht 't aan het uit te keeren dividend te komen ontvangen in het lokaal der Instelling.

Curaçao 1 October 1875.

Dienstbeurt als Bestuurder by de Spaar- en Beleenbank.

Zaterdag den 9 October 1875.

De Heer H. O. Jones.

Vereenigde Protestantische Gemeente.

GODSDIENSTOEFENING op Woensdag den 13 October des avonds ten half zeven uur.

CURACAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—October.

1	ned.	bark Industrie, 7 t., Booi, Bonaire.
4	”	” Expeditie, 3 t., Nicolaas, Bonaire.
”	”	boot Zuhé, de Groot, Bonaire.
”	”	schr. Bella Petra, 8 t., Gomez, Aruba.
ven.	”	Anita, 51 t., Martinez, Pto. Cab.
ned.	”	Henriette, 66 t., Montanus, Bon.
”	”	Francisca, 5 t., Piar, Bonaire.
sp. driem.	”	schip Camela 1a. de Tossa, 169 t., Mestres, Rio Janeiro.
5	ned.	schr. Julia, 35 t., Eisenbeil, Sto. Dom.
”	”	Paloma, 14 t., de Brot, Bonaire.
eng.	”	Elva, 62 t., Bassell, Samana.
ned.	”	Telegrafo, 29 t., Alders, Bonaire.
duit.	”	stoomb. Lotharingia, 955 t., Becker, St. Thomas.
ven.	”	bark Aruba, 9 t., Yarsagaray, Pto. Cabello.
”	”	Dolores, 13 t., Yarsagaray, Pto. Cabello.
6	ned.	” Minerva, 9 t., Gaërste, Aruba.
ven.	”	schr. Esmeralda, 27 t., Esparza, Pto. Cabello.
ned.	”	” Lucia, 27 t., Esparza, Pto. Cabello.
8	ven.	” Ciudad Bolívar, 90 t., Agronta, Cumana.
”	”	bark Sofia, 4 t., Ares, Bonaire.

UITGEKLAARD.—October.

1	van.	schr. Carolina, Prince.
ned.	”	boot Lookout, Torbed.
2	”	schr. Rigolette, Gerst.
4	”	” Francisca, Piar.
ven.	”	bark 22 de Marzo, Ecker.
ned.	”	” Experiencia, Nicolaas.
5	”	boot Zuhé, de Groot.
sp. driem.	”	schip Camela 1a. de Tossa, Mestres.
ven.	”	schr. Mara, Malpica.
ned.	”	Bella Petra, Gomez.
duits.	”	boot Lotharingia, Becker.
6	ned.	bark Nicasia, Francees.
”	”	” Graciella, Martis.
”	”	schr. Isabel, Willems.
7	”	bark Minerva, Gaërste.
ven.	”	” Aruba, Yarsagaray.
ned.	”	Paloma, de Brot.

ven. schr. Rosa, Provensal.
ned. schr. brik Raaf, van Dyk.
” schr. Julia, Eisenbeil.
” bark Industrie, Booi.

AANGEKOMEN: Dinsdag, van St. Thomas, het Stoomschip van de H. A. S. Maatschappij *Lotharingia*, Kapitein *Becker*, en is des namiddags naar Pto. Cabello vertrokken.

VERTROKKEN: Donderdag, den 7, naar St. Thomas, de Nederlandsche pakketschoener *Julia*, Kapitein *Eisenbeil*, met de brievenmalen voor Europa en de West-Indiën.

Passagiers van Europa met de *Lotharingia*: de Heeren *C. de Haseth Evertsz*, *P. C. Gorrira* en *Dr. Otto Wendel*. De Heer *Wendel* is door eene Maatschappij ontboden om onderzoek te doen naar de aanwezigheid van phosphorzure kalk, metalen, enz. op eenige plantages op dit eiland.

Lading met de *Lotharingia* van Europa: 648 kisten en balen koopmanschappen voor Curaçao.

Uit *Nederlandsche Couranten* tot 6 Sept. jl. ontvangen met de *Lotharingia*.

Z. M. heeft bevorderd: tot kapt.-luit. ter zee, den luit. ter zee 1e. kl. H. D. Guyot; en tot luit. ter zee 1e. kl., den luit. ter zee 2de kl. W. M. E. Bervoets;—benoemd tot scheepskleuter by de Ned. marine M. O. de Jong, O. F. Julius, O. M. Krul, J. Ader, W. G. L. Brונים en G. Belle.

— Volgens een by het Departement van Marine ontvangen telegram, is de oefeningsdivisie, onder bevel van den kapt. ter zee *J. van Gogh*, den 1 Sept. van Lissabon naar Nederland vertrokken.

— De Koningin Victoria heeft het beschermvrouwschap aanvaard over de “Matigheidsvereeniging der Staatskerk.” Van de leden dezer Vereeniging wordt niet gevegd, dat ze zich geheel van sterken drank zullen onthouden, maar hun wordt slechts eene zekere matigheid in het gebruik tot plicht gesteld.

— Drak wordt tegenwoordig in Engeland gewerkt aan de kostbare geschenken, welke de Prins van Wales op zyn Indische reis aan de verschillende Vorsten zal vereeren. Ook de Indische Vorsten laten hunne contra-geschenken in Engeland maken, volgens door hen opgegeven modellen. Het schynt, dat alle Vorsten, op één na, zeer bereid zyn den Prins van Wales te begroeten. Die één uitzondering is de tienjarige Nizam van den belangryken Staat Haiderabad, die het beneden zyn waardigheid vindt aan den Prins zyne hande te brengen.

— Sürver Paaha, de Turksche geveelmachtigde, en de Commissarissen der mogendheden zyn te Mostar aangekomen en zullen waarschijnlijk hun werk van pacificatie aanvangen. Dit zal hun zeker gemakkelijk vallen, wanneer het zich bevestigt, wat de *Times* weet te melden, namelyk dat de Turken aan de opstandelingen een volkomen nederlaag hebben toegebracht en dat niet minder dan 10,000 van laatstgenoemden over de Oostbryksche grenzen zouden gejaagd zyn, waar ze werden ontwapend. Nevoesije, het brandpunt van den opstand, zou geheel zyn vernield.

Den 30 Aug. moeten de Turken by Kasbar een zware nederlaag hebben geleden. De Servische Regeering neemt krachtige maatregelen tot bescherming harer grenzen.

— Het schynt onmogelyk te wezen iets bepaalds uit de Herzogowina te weten te komen. Volgens de officiele Turksche berichten, is op sommige plaatsen de opstand reeds geheel onderdrukt. Het is voorgegesteld, als breedde de maatregelen niet niet en meer uit.

Eene afdeeling Turken heeft de Servische grens overschreden en gemoord en gestolen. Dit zal zonder twyfel niet strekken tot bevordering der pogingen van Vorst Milan, om zyn volk kalm en bedaard te houden.

— Het Grieksch gouvernement dankbaar voor de diensten door Byron aan Griekenland bewezen, heeft zich bereid verklaard het Pentelisch marmer, 't welk men noodig heeft voor het gedenkteeken, dat te Londen voor Byron zal worden opgericht, gratis en franco te Londen te leveren.

— China wordt ernstig bedreigd door den Indischen Vorst *Jacob Khan*, Emir van Kaschgar, die de eene stad na de andere aan de Chineseche Regeering ontneemt, zonder veel tegenstand te vinden. Voor drie jaren heeft China reeds troepen uit Peking naar Kaschgar gezonden, maar die troepen zyn nog altyd onderweg. Men had namelyk verzuimd voor hunne verpleging en onderkomen te zorgen, zoodat ze genoodzaakt waren van tyd tot tyd halt te maken, woningen te bouwen, graan te zaaien en dan den oogen af te wachten, om vervolgens weer op weg te gaan.

DE debiteuren aan den faillieten boedel van de firma **MANGUAL & Co.** en den eenigst bekende vennoot dier firma **MANUEL MANGUAL**, worden hierby aangemaand om binnen veertien dagen van af heden hunne schulden te komen aanzuiveren, tot welk einde de ondergeteekende dagelyks met uitzondering van Zater-Zon- en feest-dagen zal wezen.

Zy die op de publieke verkoop van dien boedel goederen rukocht en deselve nog niet afgehaald of voldaan hebben, worden verzocht zulks ten spoedigste te doen.

Crediteuren worden verzocht hunne schuld-vorderingen aan den ondergeteekende in te leveren.

Curaçao 24 September 1875.
De Curator,
A. M. OHUMAEOIRO AZ.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekenden maken hierby aan het publiek bekend dat op heden met onderling goedvinden ontbonden is de vennootschap alhier gevestigd onder de firma

GORSIRA en DANIA

en dat de liquidatie van hare hangende zaken opgedragen is aan den vennoot **J. P. E. GORSIRA.**

Ieder moet eigene rekening alhier handel zullende blijven dryven, hoep en ieder in het byzonder, hetzelfde vertrouwen te blijven genieten, waarmede de ontbondene vennootschap steeds is vereerd geworden.

Curaçao den 30 September 1875.
J. P. E. GORSIRA.
I. P. DANIA.

OPROEPING.

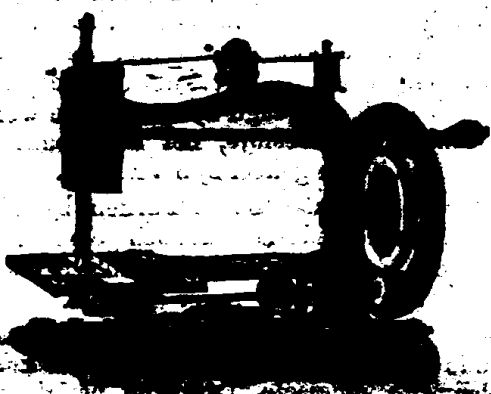
DE ondergeteekende belast met de liquidatie van de hangende zaken der ontbondene vennootschap onder de firma **GORSIRA & DANIA**, verzocht degene, die openstaande rekeningen by haar hebben, waarvan de tyd van betaling verscheuen is, ten einde die liquidatie niet te vertragen, te wel binnen den tyd van één maand te willen verslaan.

Curaçao den 1 October 1875.
J. P. E. GORSIRA.

Publieke Verkoop

VOOR het Hypotheekbank gebouw op Woensdag den 20 October, van **HET HUIS** gelegen aan de Overzyde der haven, in de Rifwaterstraat No. 274, aankomende den boedel van wyle Mevrouw **A. H. FANEYTE**, en den 21 daaropvolgende van **EENIGE MEUBELEN**, in het voorsz. huis.

Curaçao den 28 September 1875.
De Executeur in den boedel enz.,
J. H. LINGSTUYL.

THE NEW-BUCKEYE

MAQUINAS

DE COSER

DE SUPREMA CALADA

DE DOBLE PESPUNTE

CON LANZADERA

MADEJABLE

CON CIGUENA

Y

CON PEDAL

de venta

en Casa de

SAMUEL CURIEL.

OP Woensdag den 20 dezer om 12 ure 's middags zal vóór het gebouw van de Hypotheekbank publiek worden verkocht **DE PLANTAGE CANGA** gunstig gelegen in het 3e. district dezes eilands.

Curaçao 1 October 1875.
J. GOUVERNEUR.

PLAN

eener **LOTERY**, met toestemming van het Bestuur dezer kolonie.

Eerste Prys.—EEN STUKGRONDS met den opstal van een vervallen huis, gelegen aan de Overzyde der haven, 2de Wyk No. 136, en

Tweede Prys.—EEN GOUDEN EXTRA GOED HOROLOGIE, — bestaande uit 250 nummers á *f* 5.— per nummer.

Belanghebbenden kunnen dagelyks van 6—8 ure des morgens en van 5—6 ure des namiddags het bedoelde stuk gronds bezigtigen.

Curaçao den 12 Maart 1875.
ADOLF ROBERT.

BEKENDMAKING.

AANGEZIEN de leverantie van Putwater voor het Garnizoen in het volgende jaar aan den Heer Arnemann is te beurt gevallen á 75 cents per okschoofd, en myne waterkanos thans beschikbaar hebbende, bied ik het Publiek **GOED PUT-WATER** van myne plantage Koningsplein aan tegen 74 cents per okschoofd, in de stad geleverd.

Curaçao den 31 December 1874.
ISAAC PINEDO JR.

TE KOOP ter dezer Drukkery, á 25 centen kontant, **TELEGRAFISCHE SEINTABELLEN** van **CURAÇAO**, in de Nederlandsche en Spaansche taal.

HET PUBLICATIE-BLAD N° 5, 1861, behelzende de Publicatie, waarbij de bestaande verordeningen op de heffing van het regt van zegel door nieuwe worden vervangen, is *het Engelsch*.

WETBOEKEN EN REGLEMENTEN VOOR DE Kolonie **CURAÇAO**. **QUADRILLE-SPEELKAARTEN.**

THIEME'S SCHOOLSCRIFTEN, Onderscheidene soorten **PERRY'S STALEN PENNEN**, **GEKLEURD PAPIER** ter vervaardiging van bloemen en blaadjes, **HOLLANDSCHE PRENTENBOEKJES**, **ZWART, OARMIN, BLAAUW, VIOLET, COPIER** en **OOST-INDISCH INKT.**

TE KOOP by **C. J. & A. W. NEUMAN**, á kontant, **Manilla Sigaren.**

TE KOOP by **C. J. & A. W. NEUMAN**, tegen billike pryzen,

CAMPAGNE'S Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch en Hollandsch-Engelsch en Engelsch-Hollandsch Schoolwoordenboek — **Thieme's Hoogduitsch-Engelsch en Engelsch-Hoogduitsch ditto** — **Idem Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch ditto** — **Nederlandsch-Hoogduitsch, Hoogduitsch-Nederlandsch Zakwoordenboek van A. Jaeger** — **Dictionnaire de Poche Français-Espagnol, Espagnol-Français par A. Berbrugger** — **Thieme's Viertalig Woordenboek Hollandsch-Fransch-Hoogduitsch-Engelsch** — **C. Will, Deutsch Englishes Wörterbuch** — **Kramer's Algemeen Woordentolk** — **Idem Idem verkort, laatste uitgave** — **Nieuwe Spaansche Spraakkunst door J. Vriend**, waarvan de regels der Spaansche taal in het Hollandsch syn — **Spaansch-Fransche Grammaire van Sobrino** — **Onderscheidene Hollandsche, Fransche en Hoogduitsche Geschied- en Natuurkundige werken en Romans** — **Prentenboekjes** — **Gekleurde en Ongekleurde Prenten** — **Schoolboeken** — **Copiespers met toebehooren** — **Teekbehoefden en voorbeelden** — **Onderscheidene Kantoor- en Schryftheefden** — **Pompinkpotten** — **Echte Waterverf van Ackermann** — **Penseelen** — **Kwasten**, **Kaarten van Curaçao**, laatste uitgave — **Brievenwegers, Nederlandsch gewigt.**

Op de plantages Valentyn en Asiento te koop GOED PUTWATER,

aan de bak tegen *f* 50 en in de stad te leveren tegen *f* 20 de boca.

Te koop á kontant, by August Muller, ZEER SCHOON GROF ZOUT en **OUDE RUM** by damejaanen.

TRIPLING WITH BILLOUSNESS WONT DO.

In this way chronic disease is brought on. A disordered liver is the consequence of a foul stomach and obstructed bowels, and the very best preparation in existence to put them in perfect order and keep them so, is

Tarrant's Effervescent Aperient.
Sold by all druggists.

Pildoras y Unguento Holloway, se encuentran por mayor y al detal en el almacen de **AGUSTIN BETHENCOURT.**

ZALF HOLLOWAY

Verzwakte levenskracht. Dit geneesmiddel bevat in zich alles wat men kan verlangen voor een algemeen huismiddel. Zy roeft den oorsprong uit van de ziekte, die ontstaat uit ongezond voedsel of onzuivere lucht. By verstopping, ontstekingen van den lever, van de longen, van de ingewanden of eenig ander orgaan, syn die Pillen byzonder dienstig en by uitstekendheid onfeilbaar. In ieder huisgezin moeten sy altyd by de hand syn, omdat sy een onfeilbaar geneesmiddel syn voor jongelieden, en hen die van een zeer gestel syn. Zy verwekken volkome geen pijn, overprikkelop de gevoelste zenuwen niet, noch de toderste ingewanden. De Holloway Pillen syn de beste bevorderaars van de opslorping en de afscheiding, die uit de vechten en uit de vaste deelen al de giftige of schadelijke deeltjes verdryven.

De **PILLEN** worden verkocht in doosjes van 4 dozyn á *f* 1.—; van 12 dozyn á *f* 3.—; van 24 dozyn á *f* 4.50; van 64 dozyn á *f* 9.—; van 128 dozyn á *f* 18.—; van 256 dozyn á *f* 27.—

De **ZALF** wordt verkocht in potjes van 1 ounce á *f* 1.—; van 3 oncen á *f* 2.—; van 6 oncen á *f* 4.50; van 16 oncen á *f* 10.—; van 32 oncen á *f* 18.—; van 56 dozyn á *f* 27.—

Te bekomen by **A. BETHENCOURT.**

Godrukt ter Drukkery van **A. J. S. MULLER & C. J. & A. W. NEUMAN** Ps.